

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

23. II. 1903 — 8. IX. 1943

JURIJ BURJAKOVSKIJ

PRAHA ZŮSTANE MÁ

(LIDÉ, BDĚTE!)

Původní premiéra dne 30. září 1951

Nové nastudování 8. září 1953 v divadle Zdeňka Nejedlého

JURIJ BURJAKOVSKIJ:

PRAHA ZŮSTANE MÁ

(LIDÉ, BDĚTE!)

Hra o čtyřech dějstvích (dvanácti obrazech).

Děje se v letech 1941—1943 v Praze

Julius Fučík	Radim Koval
Gusta Fučíková	Dagmar Veselá
Mirek	Jaroslav Nedvěd
Lída Plachá } Fučíkovy spojky	Jiřina Froňková - Jana Kalda
Zdeněk Venčura, montér v leteckém závodě .	Miroslav Olejníček
Josef Jelínek, dělník	Jiří Myron
Marie Jelínková, jeho žena	Karla Ganttnerová - Jindřich
Anna Klementsová, kreslička v leteckém závodě	Naděžda Letenská
Josef Pešek, učitel	Miloš Pavlín
Jiří, horník	Otakar Vážanský
Adolf Kolínský, dozorce na Pankráci	Jiří Zvěřina
Skořepa, politický vězeň, chodbař	František Benoni
Jirásek, prodavač novin	Ilja Prachař, laureát státní ceny
Loyální občan	Adolf Minský
Číšnice	Milena Langrová
Böhm, komisař protikomunistického odd. gestapa	Jiří Roll - ?
Friedrich, vyšetřující komisař téhož oddělení .	Jiří Holý, laureát státní ceny
Karl, agent gestapa	Bronislav Křanovský
První dozorce na »čtyřstovce«	Miloslav Holub
Druhý dozorce	Jiří Adamíra
Willi, dozorce na Pankráci	Jan Matýsek

Návštěvníci parku, gestapáci, český policista, chodci, političtí vězňové,
návštěvníci restaurace — členové operního sboru SDO

Přeložila Tatjana Hašková

Režisér: Jiří Dalík, laureát státní ceny

Výtvarník: Zdeněk Hybler

Kostymy: M. a J. Stejskalovi

Hlavní přestávka po 7. obraze

Julius Fučík

Vzpomínám, Julko Fučíku,
na Tvoji krásnou tvář,
kterou jsi v zápalu nadšení
položil vlasti na oltář.

Slyším Tvé kroky znít
ve Tvé žalářní cele,
vidím Tvou úzkost o Tvůj lid
na Tvém jasném čele.

Tam v temné kobce žalární
své tajné sny jsi sprádal
a český lid ve svém odhodlání
svou odvahu Ti dával.

Kázal jsi bdít, my poslechnem,
budeme chránit stranu
od zrádců, od nepřátel všech,
svou práci pádnou dáme jim ránu.

Budeme chránit odkaz Tvůj,
v té naší české zemi.
My bdíme, Julko Fučíku,
nejdražší mezi všemi!

(Napsala dělnice Jansová.)

Jsme osení, zaseté pod zem, Petře. To je naše pokolení. Tak si to říkáme. Ne všichni vzklíčíme, ne všichni vzejdeme, až přijde jaro. Každá z těch okovaných bot, jež chodí nad mou hlavou, může nás zašlápnout. Může nás rozdrtit — náhodou, ze zloby, pro rozkoš z ničení — a my to víme. A s tím žijeme.

Nemysli však, Petře, že se toho bojíme. Ne všichni vzejdeme, ne všichni také zahyneme. I to víme, i s tím žijeme. Šest vzrostlých klasů pokryje šlápoty hrobů, zapomene se na ně, zapomene se na všecko, na úzkost i žal — jen úroda řekne tvému pokolení za nás živé i mrtvé: vezměte a jezte, totož je naše tělo!

I to víme a tím žijeme...

(Julius Fučík, 16. března 1939).

Sovětská studentka o Julkovi Fučíkovi

»... Rozhodla jsem se vybrat si Fučíka za thema své disertační práce hned, jakmile jsem přečetla jeho Reportáž psanou na oprátce. Přemýšlela jsem o tom, co mě na něm tak přitahuje, co ho tak sbližuje s hrdiny mé vlasti. A vím: Zoja, nepokoření komsomolci z Mladé gardy, Julius Fučík — to jsou lidé nového typu, dokonalí a krásní, lidé, kteří vyrostli na myšlenkách komunismu. K své duchovní kráse a síle jsou vychováni komunistickou stranou, jsou to lidé zocelení, lidé ze zvláštního materiálu...«

Gusta Fučíková o svém setkání s Julkem po jeho zatčení

Vidím před sebou Julia Fučíka několik hodin po tom, kdy ho zatkli. Přivedli mne tehdy v noci na čtyřstovku do Pečkova paláce. A já neměla tušení, že Julius Fučík je zatčen. Seděla jsem v první lavici na čtyřstovce s rukama na kolenou a místnost byla plná lidí. Nesměli jsme se pohnout, nesměli jsme promluvit. Prohlížela jsem okolí, nevidím-li někoho známého. Po chvíli jsem spatřila soudružku Jelínkovou. Očima jsme si dávaly znamení, že se neznáme. A náhle se otevřely dveře a já otočila hlavu. Ve dveřích se objevil Julius Fučík, bos, z nohavic mu tekla krev, tvář měl sinavě žlutou od bití, vlasy i vousy rozčuchané, z úst mu tekla krev. A za ním gestapák se zdviženou holí. Hnal Julia Fučíka před sebou, hnal ho do kouta a nutil ho holí, aby si stoupl čelem ke zdi, zády k nám. Julius Fučík, jako by necítil rány, jako by neviděl přesilu, šel pomalým krokem a u zdi se postavil čelem k nám. S hlavou vztyčenou se díval na nás a nám se v úžasu zvedaly hlavy výš a výš. A Julius Fučík tam stál obklopen ozbrojenými gestapáky ne jako poražený, bezbranný a bezmocný, ale on jako vítěz a oni jako poražení. On jako vítěz, který věděl, že jeho mohou fyzicky zničit, ale nemohou víc. Nemohou zničit myšlenku, která byla již skutkem na jedné šestině světa, víru, že vítězství patří Sovětskému svazu a nám, lidem socialismu!

Ze svědectví o posledních dnech J. Fučíka

»...Odsouzení k smrti, kteří byli v Plötzensee, obvykle očekávali popravu nejméně 100 dní. Proti Fučíkovi použili hitlerovští kati jiných lhůt. Jeho hrdinské chování před soudem je přinutilo, aby popravu uspíšili.

Večer 7. září přivedli Fučíka do sklepní cely 3. bloku v Plötzensee, odkud byli vězňové odváděni k popravě. Brzy potom vešel do cely prokurátor Nöbel.

»Z rozhodnutí říšského kancléřství prohlašuji jménem zákona: 8. září ve 4.55 hod. provést rozsudek nad odsouzeným Fučíkem.« Prokurátor uslyšel klidný a vyrovnaný hlas Fučíkův:

»Vaše říšské kancléřství spěchá. Bojí se, aby za sto dní nenastal konec. Jste znepokojeni. Rusové mohou přijít do Berlína dříve, než stačíte odpravit vězně!« Když Fučíka vedli na popravu, zpíval Internacionálu. Esesáci mu zacpali ústa, ale vězni 3. bloku v Plötzensee Fučíka uslyšeli a přidali se ke zpěvu proletářské hymny. K cele č. 4, kde měla být poprava vykonána, doprovázela Fučíka hrdá píseň milionů bojovníků za štěstí lidstva, píseň, kterou on sám začal zpívat ve vězení.«

J. Burjakovskij: Praha zůstane má! — Program Státního divadla v Ostravě. Redakce: H. Šimáčková. — Tisk: Ostravské tiskárny, n. p., prov. 02.

0,45 Kčs.

Meimann

T 05166